

Greenkeeping in *la douce France*

Vader en zoon Mourus bestieren samen twee golfbanen onder de rook van Parijs

In Nederland duurt het soms even voordat een baan echt tot bloei komt. Dat geldt ook in Frankrijk. Vader en zoon Joost en Ruud Mourus runnen daar een tweetal golfbanen in de regio Parijs, vader Joost als algemeen directeur en zoon Ruud op het gebied van marketing en baanonderhoud.

Auteur: Hein van Iersel

Een van de banen is niet zomaar een baan, maar een heuse Arnold Palmer-baan. De enige in Frankrijk en een van de zeven Palmer-banen van Europa. Alleen dat al zou een reden zijn om de baan in Parijs te bezoeken, want architect Palmer is natuurlijk een grootheid zoals er maar weinig rondlopen. Toch is dat niet de reden voor mijn trip naar Parijs. Ruud Mourus is de enige Nederlander die heeft gestudeerd aan de Winston University. Hij heeft daar als niet-greenkeeper een *crash course* van ongeveer zes maanden gedaan om mee te kunnen werken op de baan. Studies die hij daarvoor gedaan heeft, zijn onder meer een sportmarketingopleiding en een studie *strategic management*. En daarna, als laatste voorbereiding op het werken op Golf du Crécy, de studie op Winston.

Volgens Ruud Mourus was de opleiding ondanks de pittige prijs een goede investering. Als Mourus vragen heeft over een bepaald onderwerp, kan hij die heel makkelijk doorschuiven naar zijn collega-cursisten of zelfs naar een van de docenten, en dan met name professor Al Turgeon. Die vragen zijn er, als ik later met Mourus junior

in een golfkar over de beide banen rij, plenty. Hoewel Joost Mourus nu al ettelijke jaren de scepter zwaait over beide banen, is het geheel duidelijk nog niet af. Vooral de Palmer-baan heeft nog niet de conditie die vader en zoon voor ogen hebben. Het wordt niet met zo veel woorden gezegd, maar het belangrijkste probleem daarbij is geld. Om een Palmer-baan in Palmer-conditie te krijgen, heb je geld nodig, heel veel geld en dat komt er alleen met golfers. Die golfers zijn er wel, maar nog in onvoldoende mate.

Tien procent

Joost Mourus vertelt: 'Wij groeien nu tegen de markt ieder jaar tien procent, maar we moeten nog grote stappen maken.' Joost Mourus is nu met een aantal investeerders sinds 2009 eigenaar van de baan, maar is al veel langer betrokken bij de baan. De baan, die oorspronkelijk bekend stond als *Domaine de la Brie*, is gestart in 1987. Meteen toen al zijn er contacten geweest met het architectenbureau van Arnold Palmer, die een baan heeft ontworpen; een baan die vervolgens alleen voor de eerste drie holes werd gebouwd. Veel beslommingen

en eigenaren verder wordt de baan in 2007 eigendom van de Euro-American Investors Group bv, een investeringsmaatschappij die in 2009 failliet ging en waar ook Mourus senior bij betrokken was. Deze Euro-American Investors Group startte in 2007 opnieuw met de bouw van de Arnold Palmer-baan, maar na het overlijden van de eigenaar van de investeringsmaatschappij ging het bedrijf failliet en nam Mourus met een aantal vennoten de baan over.

Volle parking

Ik complimenteer Joost Mourus bij mijn aankomst met de volle parking voor de golfbaan. De reden daarvan blijkt tweërlei. Enerzijds is de baan net op de dag dat ik op bezoek ben, gastheer voor een jaarlijks IBM-golftoernooi. Deze golfers spelen op de Palmer-baan. Maar ook de eigen leden – volgens Joost Mourus slechts 350 in aantal – zijn massaal op komen dagen, mede vanwege het prachtige nazomerweer. Dit laat meteen *in a nutshell* het businessmodel van vader en zoon Mourus zien: de Palmer-baan als trekker voor competities, bedrijfsdagen en greenfee-golfers die op het imago van Palmer

afkomen. De tweede reden – en eigenlijk de basis onder de exploitatie – is de Montpichet-baan, die bestemd is voor leden en lokale greenfeeërs.

Mourus: 'Leden hebben geen speelrechten op de Palmer-baan. Dat hebben we expres zo besloten, omdat wij onze handen vrij willen hebben bij het aantrekken van toernooien en bedrijfsdagen. Vooral op het gebied van competities lijkt dat redelijk goed te lukken. In mei 2016 zal naar alle waarschijnlijkheid op de Palmer-baan de Senior Tour worden gespeeld, en verder heeft de baan een kampioenwedstrijd van de Franse golffederatie binnen de poorten gehaald. Dit soort wedstrijden zijn belangrijk. Niet zozeer voor de financiën, maar veel meer vanwege de uitstraling van de baan en de pr.'

Probleem bij investeren in de uitstraling van de baan is dat de kosten altijd voor de baten uitgaan. De Palmer-baan ziet er prima uit, maar echt een topbaan is het niet. Dat ligt niet aan het ontwerp. Dat is goed en ademt in alles Arnold Palmer, maar de financiële mogelijkheden om die perfectie tot in het laatste detail door te voeren, zijn niet aanwezig.

Joost Mourus is overigens zo eerlijk om dat meteen toe te geven: 'We moeten investeren in de baan, maar kunnen niet alles tegelijk aanpakken.' Mourus: 'Probleem daarbij is dat het geld op dit moment nog niet op de baan verdiend wordt. Dat komt uit het restaurant en het hotel. En de investeringen zijn daar aanzienlijk.' Mourus wijst een groot paviljoen aan dat midden op de fairway van de eerste hole staat. Prachtig in het zicht van het terras van het restaurant. 'Er is in de regio heel veel vraag naar grootschalige trouwlocaties, en daar wordt deze tent op dit moment

veel voor gebruikt.' Op mijn vraag of dit dan niet lastig is qua infrastructuur, bevestigt Mourus dat en neemt hij me mee naar de rand van de parking. Daar moet op termijn een nieuwe plek ingericht worden waar een vergelijkbare paviljoentent gebouwd kan worden: een voorziening van twee verdiepingen, met bovenop plaats voor de tent met een mooi uitzicht over de baan en onderin verdiept plaats voor opslag van allerlei zaken.

Palmer

Terug naar de Arnold Palmer-baan ofwel Vignoly-baan. Mourus legt uit wat deze baan zo specifiek tot een Palmer-baan maakt. 'Palmer was eigenlijk de eerste tv-golfer en wist precies wat een baan perfect maakt voor publiek en tv. Als ik het Dutch Open bezoek, is het voor mij als klein manneke helemaal niet leuk om met de spelers mee te lopen. Je ziet niets, omdat er altijd wel iemand voor je staat. Palmer-banen zijn zo vormgegeven dat je altijd iets ziet. De fairway loopt vaak een beetje schuin op naar de rough toe, zodat een soort amfitheater ontstaat.'

Een ander kenmerk van een Palmer-baan is dat je als golfer altijd twee keuzes hebt. Wil je meteen de relatief kleine greens aanvallen, dan loop je het risico om roemloos te eindigen in een van de vijvers die veel van de greens verdedigen. Voor de minder avontuurlijke of getalenteerde spelers zijn er echter ook kansen. Die kunnen voor de grote foregreens gaan, en dan maar hopen dat ze niet in een van de vele cross bunkers landen, die vaak wel 40 tot 50 meter van de greens af liggen. Het derde designkenmerk van een Arnold Palmer-baan is de overmaat aan water. Op de Vignoly-

baan zijn al deze vijvers ook aan elkaar gekoppeld en fungeren ze als een grote waterbuffer voor de beregening. Nadeel daarvan is dat de vijvers sterk in niveau zullen dalen als het lange tijd droog is. Een van de investeringsplannen voor de toekomst behelst daarom de aanleg van een extra vijver op de Palmer-baan. Een extra vijver betekent dat er meer water kan worden opgevangen dat van de schuin oplopende fairways en het drainagesysteem in de vijvers terecht komt, en dus ook dat het waterniveau minder snel zal dalen. Volgens Mourus is er op dit moment op de beide banen geen pompinstallatie aanwezig om grondwater op te pompen.

2 x 18

Een typisch verschil tussen Nederland en Frankrijk vindt Mourus het feit dat golf in Frankrijk nog echt een spelletje over 18 holes is. In Nederland is het op veel banen al een zeldzaamheid wanneer iemand in het weekend de volle 18 holes afwerkt. In Frankrijk is dat nog gewoonte. Het in Nederland zo populaire model van 27 holes heeft in Frankrijk dan ook geen toegevoegde waarde; een baan moet een veelvoud van 18 holes zijn, zelfs als ze zo verschillend zijn als de twee banen op Crécy Golf.

De Montpichet-baan is ontworpen door de mij totaal onbekende Franse golfarchitect D'Ormesson. Vanaf het terras ziet de baan er fantastisch uit. Je moet misschien houden van de vele coniferen die zijn toegepast om de baan snel 'vol' te krijgen, maar eenmaal op de baan heeft deze weinig definitie. Nergens is gespeeld met hoogtes. De baan is feitelijk één grote platte pannenkoek. Je zou denken dat hij daarmee makkelijk te spelen is. Toch hebben de leden pas geleden gevraagd om de fairways wat groter te maken. Er is daarom bewust voor gekozen om de rough zonder tussenstappen zo snel mogelijk terug te maaien om de leden tegemoet te komen, ook al waren ze zich ervan bewust dat het veel stress voor het gras zou opleveren.

Het gras is niet dood, maar heeft het wel zwaar te verduren. Ruud Mourus kan er niet zo mee zitten en hanteert het gelegenheidsargument: 'Dan zien de leden tenminste dat we iets met hun vraag gedaan hebben.'

Ook voor de Montpichet-baan hebben Joost en Ruud Mourus grote plannen: 'Veel van de naaldbomen zullen op korte termijn gekapt worden en vervangen door loofhout. Verder zal gepoogd worden door het planten van bomen wat meer definitie in de baan te krijgen en afscheiding tussen de verschillende holes' Een architect zal daar

De Montpichet-baan heeft 'slechts' 350 leden, maar deze golfen klaarblijkelijk heel veel.

voor niet worden aangezocht. Ruud Mourus gaat dat zelf oppakken, gewapend met de kennis die hij bij Winston Golf University heeft opgedaan.

Camping

Crécy Golf, zoals de beide banen gemeenschappelijk heten, heeft nog een zusterbedrijf in hetzelfde dorp Crécy-du-Chapelle, een camping. Deze camping wordt in de zomermaanden vooral benut door Nederlanders, op drukke dagen wel zo'n 400 mensen. Vader en zoon Mourus wonen ook op deze camping, om precies te zijn van maandag tot vrijdag. Iedere week gaan ze op en neer naar Tilburg, waar ze echt wonen.

Greenkeepers

Beide golfbanen hebben een greenkeepersstaf van ongeveer elf mensen, een team dat wordt aangevoerd door een Franse hoofdgreenkeeper en verder bestaat uit een mix van Franse en Poolse greenkeepers. Vooral het werken met de Poolse greenkeepers ervaart Ruud Mourus als zeer prettig. Werknemers in Frankrijk hebben veel meer sociale rechten dan die in Nederland en de Poolse greenkeepers vinden een contract van acht maanden prima. In de winterperiode kunnen ze dan terug naar Polen. De ontslagbescherming in Frankrijk is streng. Ruud Mourus geeft een voorbeeld: 'In Frankrijk wordt wel eens geklaagd over arrogante obers.

Dat heeft daarmee te maken. Ontslag is zo lastig, dat je alleen met een heel uitgebreid dossier afscheid kunt nemen.' Overigens valt dat in het dorp waar Crécy Golf ligt allemaal nog wel mee. Crécy-la-Chapelle ligt weliswaar dichtbij Parijs, maar is in mentaliteit nog een plattelandsgemeente.

Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

www.greenkeeper.nl/artikel.asp?id=9-5055

Uitzicht vanaf het terras.

Veel vijvers die allemaal met elkaar verbonden zijn.

De machineloods: het is vooral Toro wat de klok slaat.

Palmer-banen worden gekenmerkt door schuin oplopende roughs en zijn daarom perfecte golfbanen voor een groot publiek.

De coniferen op de Montpichet-baan worden langzamerhand vervangen door loofbomen.

De nursery green midden op de Palmer-baan. Ook hier witstruis.

Beregeningswater wordt uit de vijvers gepompt. Het waterpeil daalt als gevolg daarvan. Daarom wordt op termijn een extra vijver gebouwd voor meer buffer.

Op wedstrijddagen klatert hier het water vanaf. Ook deze steenpartijen zijn een echt Palmer-kenmerk.

Er is veel vraag naar goede trouwlocaties; daarom is als proef deze tent gebouwd. Waarschijnlijk komt direct aan het parkeerterrein gelegen met zicht op de baan een nieuwe tent.

Het clubhuis en restaurant zijn gevestigd in een oude brie-boerderij uit de 17e eeuw.

Het is ongeveer twee weken droog geweest als ik Crécy bezoek, maar de drains tonen zich heel nadrukkelijk. Ruud Mourus vindt dat geen al te groot probleem.

Het hotel is feitelijk een apart hotel. In de toekomst komt er ook een vleugel met normale hotelkamers.

De Palmer-baan is niet bestemd voor de leden.